

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 23 (1476). 4 ЧЕРВНЯ 1982 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

Партійне життя: звіти і вибори

Успіхи і завдання

тивність викладачів в обговоренні основних питань, що виносяться на семінар. Велику індивідуальну роботу зі студентами молодших курсів проводить куратори кафедр неорганічної та аналітичної хімії.

Говорячи про недоліки, тов. А. М. Чеботарьов відзначив, що у комуністів факультету викликає певну тривогу зниження якості успішності: очевидно це наявний невисокий рівень підготовки студентів I—III курсів, мають місце і порушення учбової дисципліни. До недоліків, що впливають на загальну успішність, треба віднести і недостатню виробничих майданчиків, що затрудняє проводити учбову роботу.

Комуністи А. А. Колесник, А. І. Присяжнюк зупинились на завданнях кафедр в учбовому процесі. Вони підкреслили: підвищення якості успішності досягається поєднанням процесів навчання і виховання студентів, взаємовідвідуванням лекцій викладачами, ґрунтовною розробкою учбово-методичних посібників, а також посиленням пропаганди досягнень хімічного факультету, ширшим залученням значної кількості абітурієнтів на факультет.

В виступі професора Л. Д. Скрильова відзначено, що хімічний факультет за звітний період має неабиякі

успіхи і у виконанні науково-дослідних робіт, хоча в цьому питанні ще є багато труднощів, пов'язаних із місцем роботи, і з фінансуванням госпдоговірних тем. Показово те, що до виконання цих робіт постійно залучаються студенти старших курсів. Найближчим часом на окремих кафедрах будуть створені студентські конструкторські бюро.

Інші виступаючі, зокрема, тт. С. Н. Павлейко, Ф. В. Макордей, відзначили успіхи факультету в розвитку художньої самодіяльності, перед якою зараз стоїть завдання якнайкраще зустріти 50-річний ювілей створення хімічного факультету, з цього питання зроблено певні пропозиції.

В роботі звітно-виборчих партійних зборів хімфаку взяв участь і виступив заступник секретаря парткому ОДУ О. Г. Перехрест. Секретарем партбюро знову обраний доцент А. М. Чеботарьов.

На геолого-географічному факультеті також відбулись звітні партійно-виборчі збори. Секретарем партбюро обраний доцент кафедри інженерної геології та гідрогеології М. Ф. Ротар.

СТИЛЬ РОБОТИ—НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

Відбулися звітно-виборчі збори на механіко-математичному факультеті. З доповіддю виступив секретар партійного бюро доцент В. А. Чернецький.

Розглядаючи діяльність механіко-математичного факультету за звітний період, доповідач висвітлював цілий ряд питань, яким в 1981—1982 учбовому році приділяло бюро партійної організації. Це і підвищення якості викладання, що значно поліпшило успішність та якість знань студентів, і питання дівості і спрямованості ідейно-виховної роботи в світлі постанов партії і уряду про вищу школу в таких формах, як лекції, семінари, політгодини, гуртки, факультет громадських справ, робота в гуртожитках, учбова дисципліна, а також результати діяльності професорсько-викладацького складу і кафедр в цілому.

Доповідач і виступаючі в обговореннях тт. В. Д. Діденко, М. І. Гаврилов, М. С. Синоков, В. М. Гребенкін, М. В. Шапіро, В. М. П'ятов,

М. Я. Тихоненко, В. В. Попков детально говорили про діяльність кураторів, про успіхи й недоліки в учбовій роботі, в діяльності громадських організацій факультету. Свою увагу комуністи зосереджували на ще не вирішених проблемах, вносили пропозиції щодо якісного виконання великих і складних завдань, котрі стоять перед партійною організацією.

Зокрема, комуністи В. М. Гребенкін, М. С. Синоков, М. Я. Тихоненко зупинились на таких питаннях, як підбір та виховання молодих кадрів, дисципліна студентів, стиль роботи окремих комуністів партійного бюро, ефективність виконання партійним бюро рішень партійних зборів, робота кураторів.

Комуністи В. М. П'ятов, В. Д. Діденко загострили увагу присутніх на справах комсомольської, профспілкової організації, студради гуртожитку № 7, студентських будівельних загонів. Було вказано на порушення декин-

ми студрадами учбової дисципліни.

Комуністи М. В. Шапіро та В. В. Попков зупинились на роботі методологічних і теоретичних семінарів, вони відверто і принципово вказали на певні недоліки в своїй роботі і висловили слушні думки про вартість відродження на факультеті традиції живого, творчого проведення семінарів, щоб залучати до них побільше студентської молоді.

В роботі партійних звітно-виборчих зборів механіко-математичного факультету взяла участь і виступила член парткому ОДУ Е. Н. Василевська.

Секретарем партбюро обрано професора В. А. Плотнікова.

О. ОСАДЧИЙ,
аспірант кафедри
оптимального керування.

Відбулись звітно-виборчі партійні збори в парторганізації ректорату. Секретарем партбюро знову обрано М. Т. Ольшевського.

ЗБОРИ ПАРТІЙНОГО АКТИВУ

2 червня в великому актовому залі відбулись збори партійного активу університету. З доповіддю «Про виконання Постанови ЦК КПРС, «Про 60-у річницю утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік» та завдання партійної організації ОДУ» виступив секретар парткому університету Л. Х. КАЛУСТ'ЯН.
Звіт про збори партактиву буде опубліковано.

ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР

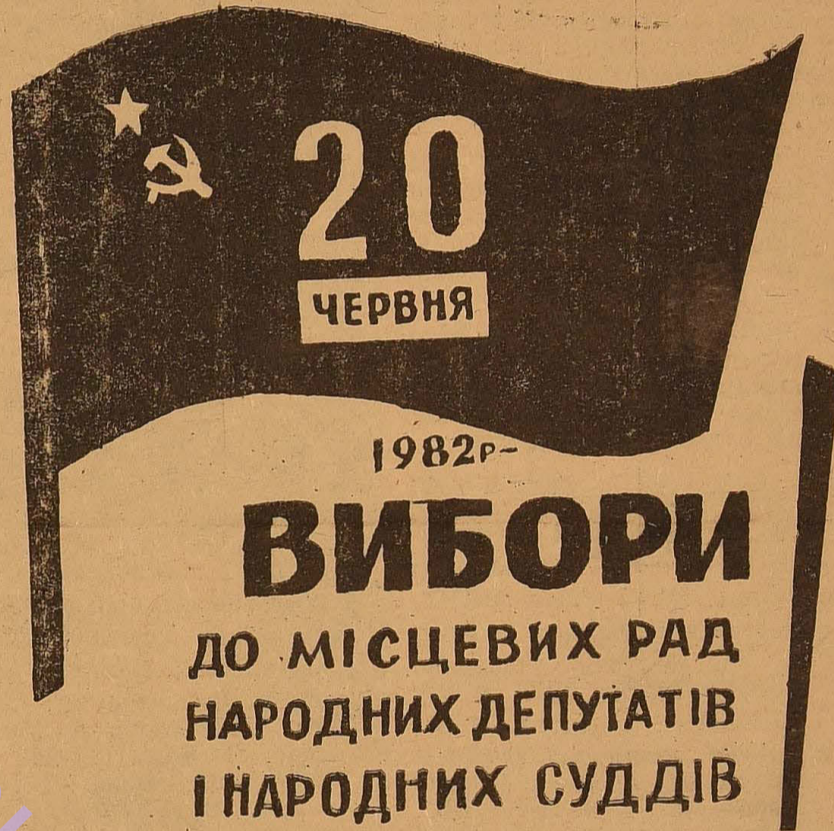
Ректору Одеського державного університету, професору Віктору Васильовичу Сердюку присвоєно звання Почесного доктора природничих наук Сегедського університету (Угорщина) за видатні досягнення в галузі фізики напівпровідників і великий вклад в укріплення дружби і співробітництва між учнями Одеського та Сегедського університетів.

З 1965 року професор В. В. Сердюк проводить велику роботу по зміцненню і розвитку науково-технічного співробітництва вчених університетів міст-побратимів. Під його керівництвом розроблені оригінальні методи дослідження неоднорідних напівпровідників, організовано

і здійснено видання учбових посібників, опублікованих в Одесі і Сегеді. Іде плідотворне наукове співробітництво 16 кафедр двох університетів.

Професор В. В. Сердюк являється головою правління Одеського обласного відділення товариства радянсько-угорської дружби, що проводить активну роботу з інтернаціонального виховання трудящих.

Минулого тижня в урочистій обстановці, в актовому залі Сегедського університету професору В. В. Сердюку було вручено диплом Почесного доктора природничих наук. Вручив його ректор Сегедського університету професор Анталффі Діордь.

ВИБОРИ ДО МІСЦЕВИХ РАД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ І НАРОДНИХ СУДДІВ

зустріч з виборцями

В обстановці високого трудового і політичного піднесення продовжуються зустрічі виборців з кандидатами в депутати до місцевих Рад. Їх учасники демонструють одну за іншою підтримку внутрішньої та зовнішньої політики Комуністичної партії Радянського Союзу, гаряче схвалюють рішення травневого (1982 року) Пленуму ЦК КПРС.

У Великій фізичній аудиторії відбулась зустріч виборців з професором кафедри нової і вивітної історії С. Й. Аппатовим, доцентом кафедри загальної фізики В. А. Зарембою, доцентом

кафедри трудового і земельного права І. М. Сиротою, студентами механіко-математичного факультету О. Івановою і біологічного — Н. Чемересюк.

На зустрічі з виборцями виступили секретар парткому ОДУ Л. Х. Калуст'яна, декан фізичного факультету доцент Г. Г. Чемересюк, доцент фізичного факультету т. Погрібний і інші. Вони підтримали кандидатів в депутати до місцевих Рад і закликали виборців віддати свої голоси за кандидатів блоку комуністів і безпартійних.

Виборці дали накази своїм кандидатам в депутати.

МАРШ МИРУ РАДЯНСЬКОЇ МОЛОДІ

На мехматі проведено мітинг солідарності з народом Сальвадору. Студенти мехмату разом з іноземними студентами організували суботник в парку імені В. І. Леніна і зароблені гроші перерахували в фонди комсомольської солідарності. 310 студентів університету, бійців будзагонів провели кілька ударних днів в радгоспі «Чорноморець» Овідіопольського району. Зароблено 545 крб. Разом з робітниками БМУ-10 тресту «Одесгражданжилстрой» та учня-

ми СШ № 36 (м. Одеса) і студентами ОДУ зібрано 3605 підписів, листівок, відкриток протесту і відправлено в штаб-квартиру НАТО в Брюсселі. Це вимога припинити безглузду гонку озброєнь.

Студенти, співробітники ОДУ відправили також листи з закликом боротися за мир учасникам II спеціальної сесії ООН по роззброєнню.

Марш миру продовжується.

Увага! Йде сесія.

СТУДЕНТИ-ІСТОРИКИ I та II груп 4-го курсу на протязі всіх років навчання активно між собою змагаються в навчанні, в наукових пошуках, в комсомольській і громадській діяльності, в культурному житті. Попереду йде то одна, то друга група, бо і там і там студенти бойовий завзятий народ, в кожній групі по 2 студента-комуніста. Постійно колівається кількість відмінників: то 4, то 5. Зараз відмінників за кількістю більше в другій групі, але попереду все-таки йде перша: тут більше студентів, котрих можна назвати потенційними відмінниками, вони мають лише по одній четверці. І так багато в чому проходить наше творче змагання: впорядкувати найкраще свою територію біля гуртожитку під час суботника, організувати змістовний диспут, енергійно провести виробничі збори з підведенням підсумків передекзаменаційної ате-стації, прочитати більше лекцій... І таке змагання надзвичайно корисне.

Взяти хоча б лекції. За цей рік в першій і другій групі прочитано їх майже однаково: 103 і 106. Але ж прочитати їх необхідно ще й якісно — для великої аудиторії, щоб КПД лекційної роботи давав відчутні ідейні наслідки, запаливав і змістом, і темпераментом. Бо наша аудиторія молодіжна.

Кому як не нам, історикам, по-партиїному цікаво, вогненно доносити до слухачів значення історичних рішень XXVI з'їзду КПРС, значення таких дат і ювілеїв, як 60-річчя утворення Союзу РСР, XIX з'їзду ВЛКСМ і особливо такої вагомості для всієї радянської молоді промови Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної

Ради СРСР тов. Л. І. Брежнєва, в котрій кожне слово — про нашу творчу бойову молодь, якій будувати комуністичне суспільство, в котрій кожне слово — підкування про наш ідейний, творчий і культурний рівень!

Звичайно, в наших групах, як і скрізь, є активіст-ватажки, але чимало і таких, що, не маючи «тити-

Змагання на кращих

лів», все одно працюють з великим піднесенням, з корчарським запалом, і будь-який захід на курсі завжди проходить з великим комсомольським ентузіазмом. Саме тому на месамі ми змогли провести на високому ідейному рівні тиждень атеїстичної пропаганди, зібрати для прикордонників надзвичайно шестфтуємо, хорошу бібліотеку, давати їм цікаві концерти. А скільки незвичайних справ проводиться в групах завдяки нашим чудовим кураторам (в I групі — куратор старший викладач нової і новітньої історії П. М. Тоцький, в другій — доцент цієї ж кафедри В. П. Тоцький), — і в аудиторіях, і в гуртожитках, культпоходах в музеї рідного міста.

І хотілося б назвати також наших кращих активістів, які в повсякденне життя курсу вносять свій незгасаючий вогник допитливості, винахідливості, фантазії, стремління. Це активісти: А. Мічєв, О. Житков, Л. Михайлова, П. Валігурський, О. Болотський, (член КПРС), М. Диміров (I група); Ю. Положенко, В. Рехлецький, О.

Самусенко, Т. Петракова (член КПРС), П. Райнов (2 група); їх назвати можна було б набагато більше.

Зараз всі наші зусилля спрямовані на одне: успішно скласти сесію, поменше мати «трійок», і, по можливості, зовсім без них обійтись. Про це ми, комуністи й комсомольці, нещодавно говорили і говорили досить принципово, відверто, коли підсумовували ще раз результати I зимової сесії, і ате-стації, і коли звертали на це особливу увагу студентів Ю. Великого (I група), С. Сагайдак, В. Пайзулаєва (2 група), бо їм є над чим задуматись напередодні першого екзамену.

Для нашого курсу сесія фактивно вже почалась: складено всі заліки. А після екзаменів нас чекає трудове літо, чекають будівельні загони в таких місцях, як Тюмень, завод імені Жовтцевої революції, Угорщина. Та де б не працювали наші бойові групи, вони ніколи не забувають про те, що творчо змагаються за звання кращих, і тому роблять все з особливим піднесенням.

Г. МЕНШИНА,
студентка I групи
IV курсу істфаку,
партгрупорг курсової
партгрупи;

І. НІКІТІНА,
студентка 2 групи
IV курсу істфаку,
комсорг IV курсу.

ЕКЗАМЕН З ПОЛІТЕКОНОМІЇ

Третій курс геологічного відділення геолого-географічного факультету нещодавно склав екзамен з політекономії («Капіталістичний спосіб виробництва»). Приймав екзамен доцент т. Прошин. Як завжди, на «відмінно» склали студенти С. Плітін, Ю. Єгоров. На протязі семестру вони напружено, добросовісно готувались до семінарських занять, ретельно,

якнайповніше вели конспекти з багатьох проблем і питань, в читальних залах систематично студіювали твори класиків марксизму-ленінізму. І тепер до них прийшов великий успіх, адже і інші екзамени вони теж складають на «відмінно».

Намагаються не відставати від них і більшість студентів, які мають по одній — по дві

четверці. Це говорить про те, що колектив нашої групи надзвичайно активний в навчанні, що студенти з особливою серйозністю поставились до такого предмету, як політична економія, розуміючи її величезну роль сьогодні у виробничстві, в усьому народному господарстві.

О. БАБИХІН,
студент III курсу ГГФ.

НА ЗАХИСТІ У ВИПУСКНИКІВ

В ці дні на юридичному факультеті незвичайне похвалення: студенти-випускники захищають дипломні роботи. В кількох аудиторіях йде напружене відстоювання ними своїх наукових досліджень. Ось тут, де засідає ДЕК-4, захищаються юристи-заочники. Мені довелось трохи послухати їх, побачити, з якою енергією, знанням, розумінням теми виступає перед членами Державної комісії, викладачами, студентами В. З. Тексер — «Про організацію роботи постійних комісій місцевих Рад народних депутатів» (на матеріалах практики Вінницької області).

В теоретичній частині дипломної підкреслюється, що в матеріалах XXVI з'їзду КПРС велика увага приділяється Радам народних депутатів, що особливе місце в їх роботі займає діяльність постійних комісій, котрі являються практичним втіленням ідеї В. І. Леніна: кожний член Ради обов'язково повинен виконувати певну роботу по управлінню державою.

В рецензії на цю дипломну доцент кафедри державного та адміністративного права М. Г. Смола відзначає актуальність її, добросовісний, науковий підхід до дослідження і його оформлення. Є і ряд недоліків, але значення роботи вони не міняють. Ряд питань до студента з боку членів ДЕКУ, зокрема — голови комісії, професора, зав. кафедрою теорії держави і права Київського державного університету Є. А. Тихонової — і студент вільний: відчувається, що оцінку отримає відмінну. Як, очевидно, — і студенти Л. Г. Раташнюк (диплома: «Поняття і значення позовної — іскової — давності в радянському громадянському праві»), Т. Л. Яценко («Як оформляється спадковість»), Н. С. Подковирова («Закономірності розвитку загальнонародного права») та інші.

В «Шаховій» залі працює ДЕК-2, тут захищаються студенти стаціонару. Головує заступник начальника відділу юстиції Одеського міськвиконкому В. В. Савелков, присутні члени комісії: професор М. Ф. Оразіх (кафедра державного та адміністративного права), декан юрфаку професор Ю. С. Червоний, доцент кафедри кримінального розшуку та криміналістики В. В. Тищенко і т. д. Півзалу — студенти з різних п'яти груп курсу, кафедра, за якою стоїть дипломант, стіл, де засідає комісія, квіти, збуджені урочисті обличчя, виступи рецензентів, цікаві питання й відповіді, що часом переходять в цікавий диспут, адже студенти пильним науковим проникненням помічають в окре-

мих кодексах та положеннях тих чи інших установ певні неточності, які потребують додаткового перегляду, — все говорить про особливості ситуації, про якусь давню традицію університетського наукового зібрання, на якому народжується цікаве явище: молодий спеціаліст певного профілю, в який він входить не як підлеглий, а як повноправний господар, організатор, теоретик. Треба було бачити, з яким пафосом, і навіть гордістю, захищала свої думки на заочному Т. Л. Яценко, говорячи про, здавалось би, нецікаву тему — «Як оформляється спадщина», а на стаціонарі — студенти — співавтори дипломної, яку можна вважати кандидатською дисертацією (це було відзначено у рецензії), — подружжя С. М. та І. В. Турецькі. Тема їх роботи — «Злочинність неповнолітніх з психічними аномаліями» вимагала і справді глибоких знань з психології людини, щоб науково висвітлити співвідношення соціального і біологічного в особистості злочинця, зробити ґрунтовний, тобто самостійний, глибоко аргументований висновок про переважаючу соціального начала в даному явищі над природним, в якому соціальне явище можна і треба, тільки вчасно і наполегливо, виборювати, вмліо висвітлюючи іскрами юної свідомості, розвивати її в певному напрямі комплексно. Недаремно сам рецензент (а для дипломанта він фактично — справжній науковий опонент), кандидат юридичних наук Є. Д. Стрельцов радо відзначив:

— Автори вивчили і проробили практично всю літературу з даного питання, тому і змогли проаналізувати його так ґрунтовно, прийти до правильних висновків.

Цікавими були і виступи інших дипломантів: О. О. Ткачука («Компартія України в боротьбі за зміцнення соціалістичної законності в період між XX—XXII з'їздами КПРС — із досвіду роботи партійних організацій Півдня України»), О. В. Глазовой («В. І. Ленін — перший творець соціалістичної законності»), В. О. Панасенкова («Карні органи буржуазних країн») і т. д.

Захист дипломних проходить змістовно, цікаво. Бо сюди прийшли випускники, котрим незабаром (після трьох державних екзаменів) приходить пора йти в світ з досить великим науковим і практичним досвідом, що так щедро віддавали їм дорогі викладачі, рідний факультет. Те, про що написано (видруковано) в дипломній, зараз студент видає чітко, ґрунтовно, впевнено. Це вже спеціаліст, який завтра працюватиме суддею, прокурором, слідчим, інспектором...

А. МИХАЙЛОВ.

На юридичному факультеті почалась державна екзаменація.

На знімку: Засідання державної екзаменаційної комісії під головуванням заступника начальника відділу юстиції облвиконкому В. В. Савелкова (в центрі) слухає дипломанта С. М. Турецького, диплом якого «Злочинність неповнолітніх з психічними аномаліями» одержав «відмінно» оцінку.

Фото М. Рижика.

Літературна сторінка

Еще не высказана мысль,
Еще не ясно изложено,
Еще слова не родились,
А непонятное волненье
Предвосхищает звездный
миг:
Исполнен дерзостной отваги,
Вдруг взбудоражит душу
стих,
Еще не вверенный бумаге...

Владимир НЕМЕРЦАЛОВ.

ВЧИТЕЛЬКА

Так прозора і ясно
буває лише від дитячих
очей...
Надто, коли їх багато.
Великі й здивовані — аж
страшно.
Ти — чаклунка. І усмішка
твоя — зчарована.
Тиша-тиша...
На підлозі краплинки крейди.
І тільки голос твій —
як музика:
хтозна в якому створена
розмірі...
Бо звучить так пісенько
і рідно...
А в дитячих очах —
зміни...

Так солодко була лиш
з гіркоти,
Так весело — лише після
розлуки.
А я стою й не вірю, що
це ти
До мене вітром прилетів
сторуким.
Так зелено тоді зацвіла
горіх
У маминім саду за
верболозом...
Та заїзнілий, аж пожовклий,
сніг
Вою гіркоту у ньому
поморозив.

І ось стоїть — солодкий,
як полин.
А ти мені даєш на дружбу
руку...
І хто вгадає, як, чому й
коли
До вітру приплелась німа
розпука...
Галина ВОВК,
студентка V курсу
філологічного факультету
(укр. відділення).

Якщо добром багате твоє
серце —
Ти ним ніколи людям
не скупись:
Ти завжди з ними щиро
поділись,
Як дівчина водою із відерця.

Чим більше віддаси його ти
людям,
Тим вище перед ними станеш
ти.
Якщо не жалкував ти
доброти —
Тебе ніхто ніколи не забуде.
Сергій ПРУДНІКОВ,
студент I курсу
філологічного факультету
(укр. відділення).

Давайте познайомимся.
Мал. О. Шагаїної.

ПЕСНЯ О ЧЕРВОНОМ КАЗАКЕ

Сверкают медали, горят ордена
На бурке поношенной, синей.
Старик — а казацкая удаля видна,
Был первым он в конной лавине.
Коня — на галоп, впереди он один —
И падают белополюшки,
Без промаха бьет боевой карабин —
Певец безотказной атаки.

Я вижу величье мозолистых рук,
В которых стонали алморы,
Чья сабля рубила репейник-лопух
Цветущих бандитов Петлоры.
Алеет башлык у детишек в глазах,
И дети глядят, пожимая, —
По улицам ходит червоный казак:
Сегодня — Девятое мая!

ВЕСНА

Вновь пробудилась природа
От невеселого сна:
В платье синей небосвода
Нежно ступает Весна.
В туфлях зеленых, как травы,
В красном венке из цветов
Там, где звенят у канавы
Первые песни скворцов.
Солнце смеется, сверкая.
Щеки красней, чем хурма.
Тихо в саду умирая,
Плачет старушка-зима.
Снова Весне златокудрой
Солнцем задание дано:
Шелком травы изумрудной
Вышить земли полотно.

Анатолий ЯНИ.

ЛІТО.

В писательской командировке
Он побывал и очень рад,
Что там купил себе обновки:
Из кожи плащ и дипломат.
Командировка — лучший фактор
Всех наших творческих высот.
— Стихи привез? — спросил редактор.
— Нет. В книжном был переучет!

МАКИ

Маки, маки,
Червоны маки
На альпійських луках
В гірських Карпатах.
Краплі, краплі,
червоны краплі,
краплі болю й крові
наших солдатів.
Мати, мати,
старенька мати
по голівках гладить
не маки — пам'ять.
Маки, маки,
зжальтеся, маки,
шенніте до мамі
словами сина.
— Мамо, мамо,
чи чуєш, мамо,
велетенська брила
на груді тисне.
Маки, маки,
верніте радість,
залійте горе
червоным морем.
Встаньте, встаньте,
упали в роси
краплины вогнисті
булатної криці.
Встаньте, встаньте
нестримним валом,
над безмежним краєм
людської крові.
Бийте, бийте,
троцькіть, ламайте
гармати, танки,
боєголовки.
Знищайте назавжди
бомбу нейтрону!
Миру народам,
радість мільйонну!

Володимир БЕНДАС,
студент IV курсу
філологічного факультету
(укр. відділення).

Коли цвітуть акації,
Солодкою тривоною
Проймає все єство мое
Немов отот в політ,
Немов уже прощаюся
З долиною вологою,
Щоб зіроньку загадану
Зловить в безодні літ.

Здається, й вісімнадцяти
Нема ще... Кличуть обрії
Будайте, дні безклопотні
Забав дитячих стов!
З далюкого, незнаюого
Поворачув, люди собрії,
І сяяюму зіроньку,
Яку для вас дитав.

Для вас, чимі тилами
Глибоко поле зорано,
Для роботлиих, стриманих,
Незлічених в елчій,
Бо я на те й народжений,
Щоб влітись в море зоряне,
Вирюючи наснагою
У кожною в душі.

Коли цвітуть акації,
Я сумнівом караюся:
Чи все, чи вірно зроблено?
Чи запал свій зберіг?
І знову, невидючистю
Підбурений, збираюся
Із юними, нестримними
За батьківський поріг.

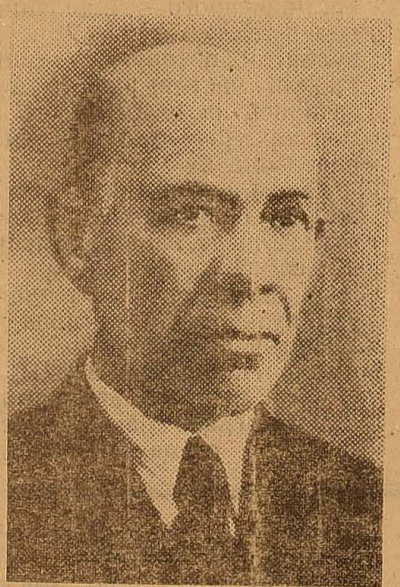
Збираюся, складаюся...
Можливо, провокація?
Свого досяг, посивів вже...
Та хтось колись еєлів:
Шкільні щорічні випуски —
Коли цвіте акація,
І доля юні вічної —
То доля й вчителів.

Л. ФШМАН.

ПАМ'ЯТІ ПИСЬМЕННИКА ГРИГОРА ТЮТЮННИКА

Він вже у вічність пророста
Кленовим деревцем;
Душі людської доброта
Була йому взірцем.
Осіній степ, осінній сон —
Ні краю, ні кінця...
По нім Климко і Харитон
У наші йдуть серця.
І наче з давньої весни,
Наперекір вітрам,
Далеким вогником ясним
Дитинство сяє нам.
Олександр КУПЧЕНКО,
студент IV курсу філологічного
факультету
(українське відділення).

Портрети вчених

В червні мінає 100 років з дня народження видатного російського радянського славіста, спеціаліста з історії російської літературної мови, російської літератури і театру професора Петра Йосиповича Потапова. Вся його наукова і учбова діяльність була пов'язана з Одеським (колишнім Новоросійським) університетом і Одеським педагогічним інститутом. П. Й. Потапов — один з відомих вчених-лінгвістів післяжовтневого періоду, який відіграв визначну роль у підготовці наукових кадрів з російської і слов'янської філології.

Петро Йосипович пройшов складний життєвий шлях. Він народився в родині безземельного селянина-бондаря в місті Лебедянь Тамбовської губернії. Йому ще не було п'яти років, як помер батько, і хлопець пішов «у лю-

1932 році Одеського педагогічного інституту П. Й. Потапов — незмінний декан факультету мови та літератури і завідувач кафедрою російської мови, а з 1937 р., з моменту утворення філологічного факультету в Одесь-

ної мови в першій половині XVIII століття». Інтерес П. Й. Потапова до питань української літературної мови знайшов відображення в статті «Іншомовні слова в Шевченкових творах», де вчений виступає з рішучим осудженням українських буржуазних націоналістів, які всіляко намагалися відірвати український народ від братнього російського народу.

Праці П. Й. Потапова відрізняються різноманітністю, глибиною дослідження і оригінальністю висновків, вони не втратили свого значення і тепер.

Петро Йосипович був людиною широкої ерудиції і дуже товаришським, скромним і правдивим, чутливим і чуйним до людей, вимогливим і суворим, глибоко принциповим і відданим своїй справі радянським вченим.

За свою майже 40-літню педагогічну діяльність професор П. Й. Потапов виховав багато поколінь вчителів для середньої школи і дбайливо виростив десятки аспірантів — наукових працівників з радянської та слов'янської філології. Він щедро передав ім'я знання, прививаючи проникливу любов до своєї спеціальності.

В. Ф. ШИШОВ,
доцент кафедри
російської мови.

ФІЛОЛОГІЯ—ЛЮБОВ МОЯ

ди». Після закінчення Лебедянського міського училища юнак був змушений давати приватні уроки.

Завдяки блискучим філологічним здібностям П. Й. Потапов поступив до Нижинського історико-філологічного інституту, де навчався з 1903 до 1907 р. В революційні дні 1905 року Петро Йосипович — активний учасник студентських страйків. Наполегливе вивчення філологічних наук дозволило йому з 1911 року дістати посаду приват-доцента в Одеському (Новоросійському) університеті, в якому він проробив до кінця свого життя.

В 1915 році П. Й. Потапов захистив у Новоросійському університеті магістерську дисертацію «До історії російського театру. Життя і діяльність В. О. Озерова». З перших днів створення в

кому університеті, він також завідує в ньому кафедрою російської мови і слов'янознавства.

В 1940 році професор Потапов обирається депутатом міської Ради депутатів трудящих. За велику і плідну педагогічну і громадську роботу він був нагороджений Грамотою Наркомосвіти УРСР.

П. Й. Потапов — вчений різносторонніх інтересів, про що свідчать його наукові праці, які становлять цінний внесок у вітчизняну науку. На протязі майже двох десятиліть він займається багатьма питаннями російського мовознавства.

Об'єктом дослідження професора Потапова була і літературна мова XVIII століття. Цьому питанню присвячена праця вченого «Про реформу російської літератур-

Володимир СОСЮРА.

ВАСИЛЬКИ

Васильки степные, васильки степные
Сквозь ресницы светят из любимых глаз,
А вдали синеют рожи молодые,
И синее счастье на душе у нас.

Отсинеют годы тучками над нами,
И пройдут другие нашею тропой,
Только нас не будет... Может быть, цветами,
Может, васильками станем мы с тобой.
Так же будет поле в голубом разливе,
Тот же синий ветер облака помчит,
И далекий кто-то в ласковом порыве
С милыми глазами нас с тобой сравнит.

Переклад з української В. НЕМЕРЦАЛОВА,
студента IV курсу філологічного факультету
(рос. відділення).

Інтернаціональна конференція з правового виховання

Іноземні громадяни, що знаходяться в СРСР, зобов'язані поважати Конституцію СРСР, «додержувати радянські закони, з повагою ставитись до правил соціалістичного співжиття, традицій і звичаїв радянського народу». Ці положення статті IV Закону СРСР «Про правове становище іноземних громадян в СРСР» стали орієнтиром у комплексі заходів з правового виховання іноземних студентів, що навчаються в Одеському державному університеті. Підсумком цієї роботи у нинішньому учбовому році стала інтернаціональна конференція з правового виховання іноземних студентів ОДУ. В ній взяли участь вчені університету, працівники правоохоронних органів, іноземні студенти та аспіранти всіх факультетів.

З доповіддю «Положення про навчання в СРСР громадян іноземних країн» виступив проректор ОДУ доцент В. І. Світличний. Він зазначив, що в Радянському Союзі наші друзі мають всі можливості для одержання глибоких знань з обраної спеціальності, для культурного відпочинку, духовного розвитку. Радянська держава надає іноземним студентам і аспірантам можливість користуватись всіма перевагами соціалістичної системи освіти, зокрема, безкоштовним навчанням. Вони безкоштовно користуються лабораторіями, учбовими кабінетами, бібліотеками, спортивним інвентарем, всім іншим обладнанням навчальних закладів. Кожний громадянин, що навчається в нашій країні, забезпечується впорядкованим гуртожитком, стипендією, художньою, спеціальною літературою, газетами, журналами, в тому числі — зарубіжними виданнями. Разом з тим на іноземних студентів покладаються і певні, передбачені законодавством, обов'язки. Вони зобов'язані глибоко оволодіти знаннями, додержуватись учбової дисципліни, виконувати правила внутрішнього розпорядку вузу і студентських гуртожитків, дбайливо ставитись до соціалістичного майна.

Роз'ясненню положень Закону СРСР «Про правове становище іноземних громадян в СРСР» присвятив свій виступ прокурор Жовтневого району м. Одеси М. О. Гуляев. Він підкреслив, що цей закон став вагомим внеском Радянського Союзу у справу

розвитку міжнародного співробітництва, забезпечення прав людини, наочно продемонстрував демократизм і гуманізм соціалістичного ладу і радянського законодавства, показав неспроможність твердження буржуазної пропаганди щодо обмежень прав іноземців в СРСР. Закон стверджує готовність нашої країни до всебічного розширення економічних, наукових і культурних зв'язків з іншими країнами, з усіма, кому близькі інтереси зміцнення миру в усьому світі.

Іноземні студенти та аспіранти на рівних правах з усіма користуються канікулярними відпустками, під час яких вони можуть виїжджати до інших міст СРСР на екскурсії, в туристські подорожі, перебувати в будинках відпочинку тощо. Але при цьому вони зобов'язані керуватись відповідними правилами про пересування на території СРСР. Про це нагадала у своєму виступі співробітниця ОВІРУ УВС облвиконкому Т. М. Янушева.

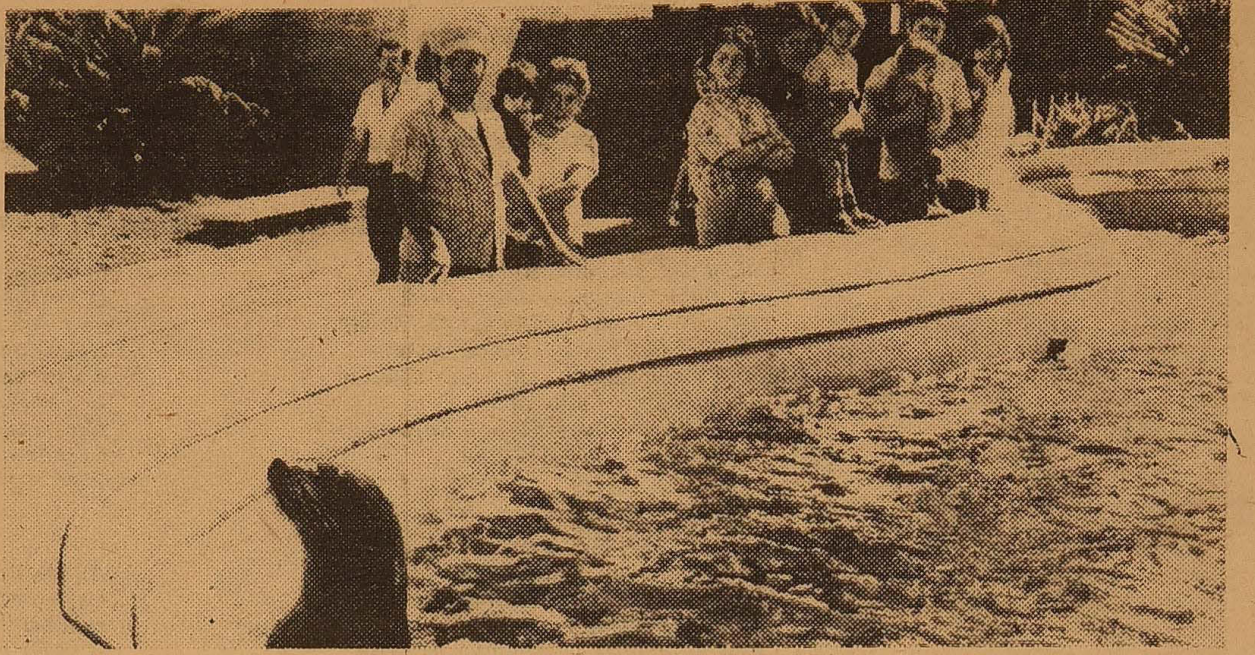
Цікавим було повідомлення інспектора карного розшуку УВС міськвиконкому лейтенанта міліції А. Д. Воронцова про правовиховну роботу серед молоді. А про необхідність суворого дотримання іноземними громадянами митних правил говорив інспектор Одеської митниці О. М. Свиридов.

Лекцію про порушення політичних прав громадян в сучасній буржуазній країні прочитав доцент кафедри державного та адміністративного права М. Ю. Черкес. Студент III курсу юридичного факультету Лебоа Симон Теремія Тітсо (Танзанія) розповів про правове становище особи в Південно-Африканській Республіці. Заступник декана по роботі з іноземними студентами О. О. Колянковський ознайомив присутніх з Положенням про студентське самоуправління в університеті.

Підводячи підсумки, проректор з міжнародних зв'язків доцент В. І. Світличний зазначив, що інтернаціональна теоретична конференція сприятиме дальшому підвищенню правової культури іноземних студентів та аспірантів, що навчаються в ОДУ.

К. ЄВДОКИМОВА,
викладач кафедри
російської мови
для іноземних
студентів.

В ОБ'ЄКТИВІ — КУБА

На знімку: завжди багато відвідувачів в гаванському морському акваріумі, у величезних резервуарах якого представлено понад 100 видів мешканців моря.
(Фотохроніка ТАРС).

НА ПОВІРЦІ — БУДЗАГОНИ

Імені XIX з'їзду ВЛКСМ — будемо гідні!

З хорошими результатами в навчанні, науково-дослідній, громадсько-політичній та виробничій діяльності підходять бійці студентських загонів до літньої екзаменаційної сесії, до 3 трудового семестру. Успішність серед бійців СБЗ складає 96%, якість знань — 56%, 69 бійців взяли участь в 38-й щорічній студентській науковій конференції. Успішно і в строк захищені курсові роботи. Силами лекторських груп СБЗ прочитано 112 лекцій. 16 загонів виконали передз'їздовські завдання від комітету ЛКСМ ОДУ. 20 загонів провели ударні дні і зароблені 1200 крб. перерахували в комсомольські фонди солідарності. 22 загони підготували бібліотечки для передачі їх сільським школам, дитячим будинкам. На високому рівні прове-

дена травнева перевірка. Практично всі командири і командири пройшли навчання в школі керівників літніх СБЗ. 348 бійців пройшли професійну підготовку. Завершується заняття з техніки безпеки, а також медогляд бійців.

На зборах бійців зведеного студентського загону університету про всі ці успіхи і завдання широко говорилось 25 травня 1982 року.

У виступі бійця СБЗ «Цілина» (фізичний факультет) В. Дідинчука прозвучала гордість за високу оцінку патріотичного руху студентських загонів, що дана XIX з'їздом ВЛКСМ. Він запевнив присутніх, що бійці СБЗ нашого університету доклали всіх зусиль, щоб з честю виконати свої соціалістичні зобов'язання в другому році XI п'ятиріччя.

На зборах були підведені підсумки соціалістичного змагання між студентськими загонами в підготовчий період. Переможцями визнані по загонах будівельного напрямку: I місце — СБЗ «Цілина» (фізичний факультет), командир — А. М. Ковальов), II — СБЗ «Парус» (мехмат, командир — В. Костогриз), III — СБЗ «Бригантина» (юрфак, командир — С. Оноченко).

По загонах небудівельного напрямку: I місце — БЗ «46 паралель» (філфак, командир — О. Проворов), II — БЗ «Хвиля» (юрфак, командир — М. Іванов), III — БЗ «Бриз» (мехмат, командир — Г. Антипенко).

Загонам-переможцям були вручені грамоти комітету ЛКСМУ ОДУ, бійцям СБЗ, активістам патріотичного руху, О. Філянському, Г. Райчову, Л. Цибенко, С. Оноченко, О. Кошурко — книжки.

Попереду — третій трудовий семестр. Зустрінемо його відмінними успіхами!

Г. АНТИПЕНКО.

ДІТИ І ВУЛИЦЯ

Наступила літня пора. Не забаром почнуться шкільні канікули. Незалежно від того, де будуть відпочивати і оздоровлюватись діти, в планах масово-виховної роботи повинні бути заходи по роз'ясненню елементарних навичок азбуки дорожнього руху. Необхідність така виникає у зв'язку з тим, що в нашому місті, де нараховується 1365 вулиць з наявністю 6445 дорожніх знаків і вказівників, а також 6334 перехресть, особливо в літній час збільшується населення майже в 2 рази і значно підвищується інтенсивність руху транспорту.

Хоча в школах і практикуються різноманітні форми вивчення правил дорожнього руху: ладнаються кюточки, стенди, макети дорожніх знаків, випускаються стіннівки, листівки, демонструються кі-

нофільми, проводяться вікторини, ІВН, практичні заняття. Але із-за недисциплінованості дітей на вулицях кількість дорожньо-транспортних випадків в першому кварталі цього року (в порівнянні з минулим роком) збільшилась з 14 до 19 випадків.

Можливо навести ряд випадків, при яких діти поклалися, або загинули під колесами транспорту. Багатьом сім'ям наноситься велике горе і в серцях батьків залишаються рубці на все життя.

Всього цього можна було б уникнути, якби діти знали і дотримувались основних правил для перехожих, а саме: ходити тільки по тротуару, переходити вулицю в установлених для цього місцях, керуючись сигналами світлофора, або міліціонера; чека-

ти трамвай, тролейбус тільки на посадочній площадці, а виходити і входити із них на зупинці зі сторони тротуару.

В період шкільних канікул діти виходять із-під впливу вчителів і класних керівників тому особливо відповідальність за їх поведінку лягає на батьків. Вони не повинні допускати, щоб діти, залишившись поза сферою організованого відпочинку, порушували дисципліну на вулиці, влаштували на проїжджій частині дороги ігри, катались на велосипедах, самотах, перебігали вулиці в недозволеніх місцях.

Своїм особистим прикладом дорослі повинні виховувати у дітей навички дисциплінованої поведінки на вулиці, що дасть можливість уникнути трагічних випадків з юними перехожими.

А. ГОДОВАННИЙ,
керівник агітгрупи
Одеської міської ради
спецавтодружин.

ПОПЕРЕДУ — ФІНАЛ

В квітні проходили зональні змагання другої Спартакіади спортклубів вузів УРСР. 40 команд були розбиті на 8 підгруп. Команда ОДУ з 9 по 15 квітня виступала в VI зоні в м. Вінниці. Зігравши внічию з футболістами м. Ровно і перемігши команди Івано-Франківська з рахунком 1:0, м. Вінниці — 3:1, м. Донецька — 1:0,

футболісти ОДУ вийшли на наступне коло змагань.

Кращими гравцями в цих іг-

рах були І. Скорописцев, В. Герасимчук, С. Бабаков.

На черговому етапі змагань команда нашого університету зустрічалась з футболістами м. Полтави. Ігри закінчились з рахунком 2:0 (і в Одесі і в Полтаві) на користь одеситів.

Наші футболісти ввійшли в вісімку кращих команд спортклубів вузів УРСР.

О. СЛОБОДЯНЮК,
студент III курсу

Редактор **В. НІКОЛАЄВ.**

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За научні кадри», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомолу Одеського державного університету ім. Мечникова. (На українському мові).

Друк. вид. «Чорноморська комуна» Одеського об'єму України, вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 7427.